

KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2020

aruandeaasta lõpp: 31.12.2020

ärinimi: Osaühing Laheotsa

registrikood: 10238435

tänava/talu nimi, Otimäe

maja ja korteri number:

küla: Padise küla

vald: Lääne-Harju vald

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 76001

telefon: +372 6782523

faks: +372 6782524

e-posti aadress: info@laheotsa.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	4
Konsolideeritud bilanss	4
Konsolideeritud kasumiaruanne	6
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	7
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Raha	13
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	14
Lisa 4 Varud	15
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	15
Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	15
Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud	16
Lisa 8 Materiaalsed põhivarad	17
Lisa 9 Bioloogilised varad	18
Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad	19
Lisa 11 Kapitalirent	19
Lisa 12 Kasutusrent	20
Lisa 13 Laenukohustised	21
Lisa 14 Võlad ja ettemaksed	22
Lisa 15 Tingimuslikud kohustised ja varad	22
Lisa 16 Sihtfinantseerimine	22
Lisa 17 Osakapital	23
Lisa 18 Müügitulu	24
Lisa 19 Muud äritulud	24
Lisa 20 Kaubad, toore, materjal ja teenused	24
Lisa 21 Tööjõukulud	25
Lisa 22 Intressikulud	25
Lisa 23 Muud finantstulud ja -kulud	25
Lisa 24 Tulumaks	25
Lisa 25 Seotud osapooled	26
Lisa 26 Konsolideerimata bilanss	27
Lisa 27 Konsolideerimata kasumiaruanne	28
Lisa 28 Konsolideerimata rahavoogude aruanne	29
Lisa 29 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	30
Aruande allkirjad	31
Vandeauditori aruanne	32

Tegevusaruanne

Kontserni iseloomustus ja majandusaasta lühiülevaade

OÜ Laheotsa on 1992. aastal asutatud kodumaisel kapitalil põhinev pereettevõte.

Ettevõtte **põhitegevusaladeks** on:

- Juur - ja kõõgilja kasvatamine, - hoiustamine, - töötlemine ja aastaringne turustamine;
- Teravilja- ja rapsikasvatus;
- Maatulundusmaade ost/müük ja haldamine;

2020. aasta müügitulu ulatus 5,11 miljoni euron. Netokäive langes -17,84%. (2019: 6,22 miljonit eurot).

Müük koduturule moodustas käibest 91,78%, ülejäänud osa käibest andis müük EL riikidesse.

Puhaskasum netokäibest 38,12% - 1,94 miljonit eurot.

Tööjõukulud 2020. aastal olid 0,99 miljonit eurot (2019: 0,80 miljonit eurot). Keskmine töötajate arv 2020. aastal 55 inimest.

Investeeringud

2020. aasta investeeringud kokku 3,58 miljonit eurot. Investeeringud kinnistutesse 1,85 miljonit eurot.

Investeeringud otseliinidega päikeseparkidesse 1,21 miljonit eurot.

Peamised finantssuhtarvud:

	2020	2019
Müügitulu	5 113 727	6 224 383
Tulude kasv	-17,84 %	32,75 %
Puhaskasum	1 944 121	3 284 724
Kasumi kasv	-40,81 %	74,49 %
Puhasrentaablus	38,12 %	52,77 %
ROA	6,95 %	12,92 %
ROE	9,96 %	18,26 %

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

- Tulude kasv (%) = (müügitulu 2020 – müügitulu 2019)/müügitulu 2019 * 100
- Kasumi kasv (%) = (puhaskasum 2020 – puhaskasum 2019)/puhaskasum 2019*100
- Puhasrentaablus (%) = puhaskasum / müügitulu * 100
- ROA (%) = puhaskasum/varad kokku * 100
- ROE (%) = puhaskasum /omakapital kokku * 100

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	9 129	680 860	2
Nõuded ja ettemaksed	721 276	643 113	3
Varud	712 360	710 831	4
Bioloogilised varad	343 095	151 284	9
Kokku käibevarad	1 785 860	2 186 088	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	4 309	4 309	
Nõuded ja ettemaksed	470 426	271 173	3
Kinnisvarainvesteeringud	4 687 677	2 837 806	7
Materiaalsed põhivarad	20 754 815	20 055 694	8
Bioloogilised varad	240 721	0	9
Immateriaalsed põhivarad	47 529	60 792	10
Kokku põhivarad	26 205 477	23 229 774	
Kokku varad	27 991 337	25 415 862	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	1 200 327	1 056 093	13
Võlad ja ettemaksed	658 382	497 829	14
Sihtfinantseerimine	274 989	144 431	16
Kokku lühiajalised kohustised	2 133 698	1 698 353	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	5 578 748	5 028 017	13
Sihtfinantseerimine	750 807	697 029	16
Kokku pikaajalised kohustised	6 329 555	5 725 046	
Kokku kohustised	8 463 253	7 423 399	
Omakapital			
Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	89 713	89 713	17
Ülekurss	2 817	2 817	
Kohustuslik reservkapital	8 971	8 971	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	17 482 462	14 606 238	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	1 944 121	3 284 724	
Kokku emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital	19 528 084	17 992 463	
Kokku omakapital	19 528 084	17 992 463	

Kokku kohustised ja omakapital	27 991 337	25 415 862	
--------------------------------	------------	------------	--

Konsolideeritud kasumiaruanne

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Müügitulu	5 113 727	6 224 383	18
Muud äritulud	1 005 555	1 872 093	19
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	395 977	43 617	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-2 303 078	-2 800 056	20
Mitmesugused tegevuskulud	-170 581	-177 642	
Tööjõukulud	-993 556	-797 586	21
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-900 690	-826 092	
Ärikasum (kahjum)	2 147 354	3 538 717	
Intressikulud	-129 915	-97 089	22
Muud finantstulud ja -kulud	6 327	-75 207	23
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	2 023 766	3 366 421	
Tulumaks	-79 645	-81 697	24
Aruandeaasta kasum (kahjum)	1 944 121	3 284 724	
Emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa kasumist (kahjumist)	1 944 121	3 284 724	

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	2 147 354	3 538 717	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	900 690	826 092	
Muud korrigeerimised	-205 795	-1 142 132	
Kokku korrigeerimised	694 895	-316 040	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-38 639	199 835	
Varude muutus	-193 339	-70 240	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	146 146	254 241	
Makstud ettevõtte tulumaks	-66 520	-108 697	
Kokku rahavood äritegevusest	2 689 897	3 497 816	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel	-1 582 200	-1 899 567	
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivarade müügist	0	21 000	
Tasutud kinnisvarainvesteeringute soetamisel	-1 849 870	-2 083 154	
Laekumised sihtfinantseerimisest	390 131	263 738	
Antud laenud	-263 582	-124 570	
Antud laenude tagasimaksed	15 227	26 100	
Laekunud intressid	35	1 553	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-3 290 259	-3 794 900	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	1 020 000	5 288 988	
Saadud laenude tagasimaksed	-405 391	-4 610 257	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-148 950	-158 799	
Makstud intressid	-128 528	-94 313	
Makstud dividendid	-408 500	-373 300	
Muud väljamaksed finantseerimistegevusest	0	-79 416	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-71 369	-27 097	
Kokku rahavood	-671 731	-324 181	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	680 860	1 005 041	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-671 731	-324 181	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	9 129	680 860	2

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

					Kokku
	Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital				
	Osakapital nimiväärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2018	89 713	2 817	8 971	14 979 538	15 081 039
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	3 284 724	3 284 724
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	-373 300	-373 300
31.12.2019	89 713	2 817	8 971	17 890 962	17 992 463
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	1 944 121	1 944 121
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	-408 500	-408 500
31.12.2020	89 713	2 817	8 971	19 426 583	19 528 084

Täpsem informatsioon osakapitali kohta on toodud lisas 17.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Laheotsa 2020. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb SME IFRS-ile. Finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega, mida omakorda täiendavad raamatupidamise toimkonna juhendid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

2020. a konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad OÜ Laheotsa (emaettevõtte) ning tema tütarettevõtete Lahepõllu OÜ, OÜ Nissi Põld, põllumajandusühistu Variku Põld ja Piirsalu Põllumajanduse OÜ (vt. lisa 6) finantsnäitajad.

Konsolideeritud aruande koostamine

Konsolideerimise põhimõtted

Elimineeritud on kõik kontsernisisesed nõuded ja kohustused, kontserni ettevõtete vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid. Vähemusomanike osa tütarettevõtete tulemusel ja omakapitalis on konsolideeritud kasumiaruandes näidatud eraldi kirjel ja konsolideeritud bilansis kajastatud omakapitali koosseisus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist.

Finantsvarad

Kontsernil on järgmised finantsvarad: raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, ning lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud.

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval (s.t päeval, mil Kontsern võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks).

Raha

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit), kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite ning paigutusi rahaturufondidesse ja muudesse ülikviidsetesse fondidesse, eeldusel, et fond investeerib finantsvaradesse, mis vastavad raha ja raha ekvivalentide mõistele. Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

Kontserni kuuluvate ettevõtete arvestusvaluutadeks on nende ettevõtete äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta. Emaettevõtte ja Eestis registreeritud tütarettevõtete arvestusvaluuta on euro. Konsolideeritud aruanded on koostatud eurodes.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate Euroopa keskpanga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa keskpanga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud keskpanga valuutakursi alusel.

Finantsinvesteeringud

Investeeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse

Aktsiaid ja muid omakapitaliinstrumente, mis ei ole avalikult kaubeldavad ja mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (s.t. soetusmaksumus miinus võimalikud allahindlused).

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Äriühendused

Tütarettevõtte soetamist kajastatakse ostumeetodil (välja arvatud ühise kontrolli all toimuvad äriühendused, mida kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil). Vastavalt ostumeetodile võetakse omandatud tütarettevõtte varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused arvele nende õiglates väärtuses ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahe kajastatakse positiivse või negatiivse firmaväärtusena.

Alates omandamise kuupäevast kajastatakse omandatud tütarettevõtte varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused ning tekkinud positiivne firmaväärtus konsolideeritud bilansis ning osalus omandatud tütarettevõtte tuludes ja kuludes kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes. Negatiivne firmaväärtus kajastatakse koheselt tuluna.

Äriühendused ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel

Ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel toimunud äriühendusi kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil, mille kohaselt kajastatakse omandatud osalus teises ettevõttes omandatud netovara bilansilises väärtuses (st. nagu omandatud varad ja kohustused olid kajastatud omandatud ettevõtte bilansis) ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara bilansilise väärtuse vahe kajastatakse omandava ettevõtte omakapitali vähenemise või suurenemisenä.

Tütarettevõtete müük

Müüdud tütarettevõtete tulusid ja kulusid kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes kuni müügikuupäevani. Vahet müügihinna ja tütarettevõtte netovara bilansilise väärtuse vahel kontserni bilansis (kaasa arvatud firmaväärtus) müügikuupäeva seisuga kajastatakse kasumi/kahjumina tütarettevõtte müügist. Juhul, kui tütarettevõtte osalisel müügil kaob kontserni kontroll ettevõtte üle, kuid säilib mingi osalus, lõpetatakse alates müügikuupäevast ettevõtte konsolideerimine ning kajastatakse järelejäänud osa kas sidusettevõtteks või finantsinvesteeringuna. Allesjääv investeering võetakse arvele õiglates väärtuses või allesjääva osa bilansilises väärtuses müügikuupäeva seisuga, kui õiglast väärtust ei ole võimalik leida mõistliku kulu ja pingutusega.

Tehingud vähemusosalusega

Vähemusosalusega tehingute puhul kajastatakse vahe tehingu maksumuse ja vähemusosaluse muutuse vahel omakapitalis.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded (sh. laenu nõuded, deposiidid) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuv summas. Pikaajaliste finantsvarade korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse finantsvara algselt arvele saadaoleva tasu õiglates väärtuses, arvestades järgmistel perioodidel intressitulu sisemise intressimäära meetodil.

Varud

Varudes kajastatud valmistoodangu puhul on tegemist põllumajandusliku toodanguga, mida kajastatakse soetusmaksumuses, kuivõrd juhatare hinnangul ei ole põllumajandustoodangu varudena arvele võtmise hetkel võimalik nende õiglast väärtust usaldusväärselt hinnata.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude kuluks kandmisel lähtutakse kaalutud keskmise meetodist. Varud kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Neto realiseerimisväärtus on toote hinnanguline müügihind tavapärase äritegevuse käigus, millest on maha arvatud hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügivalmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Bioloogilised varad

Bioloogiliste varadena on kajastatud taliviljaga seotud kulud ning kuivõrd mahakülvatud taliviljale puudub aktiivne turg ning külvamisest aastavahetuseni ei ole talivilja bioloogilise muundumise mõju maksumusele oluline, siis on bioloogilise vara õiglase väärtuse määramine tehtud soetamismaksumuse alusel.

Samuti on bioloogilise varana kajastatud mets, mis on kajastatud õiglases väärtuses. Bioloogilised varad kajastatakse bilansis eraldi kirjetel kas põhivara või käibevara rühmas. Käibevarana kajastatakse ainult sellist bioloogilist vara, mis on soetatud edasimüümise eesmärgil või realiseeritakse ettevõtte tavapärase äritsükli käigus. Veel klassifitseeritakse bioloogilist vara tarbitavateks varadeks (varad, mida on võimalik muuta põllumajanduslikuks toodanguks või edasi müüa) ja tootvateks varadeks (varad, mida hoitakse põllumajandusliku toodangu tootmise eesmärgil). Samuti rühmitatakse bioloogilisi varasid valmidusastme järgi kas küpseteks või ebaküpseteks varadeks. Tarbitavaid varasid loetakse küpseteks siis, kui neid on majanduslikult mõistlik muuta põllumajanduslikuks toodanguks, tootvaid varasid loetakse küpseteks siis, kui nad on võimelised tootma põllumajanduslikku toodangut. Õiglase väärtuse meetodil kajastatavate bioloogiliste varade ümberhindlusest tekkivaid kasumeid ja kahjumeid kajastatakse kasumiaruandes eraldi kirjel „Kasum (kahjum)bioloogilistelt varadelt“. Põllumajandusliku toodangu õiglase väärtus selle esmasel arvelevõtmisel kajastatakse kasumiaruandes põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutusena.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid kulutusi.

Kinnisvarainvesteeringud on kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused väärtuse langusest. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale kinnisvarainvesteeringu objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Kui on märke sellest, et varaobjekti eluiga või lõppväärtus on oluliselt muutunud, tehakse muudatused vara amortiseerimises edasiulatuvalt.

Igal bilansipäeval hinnatakse soetusmaksumuse meetodil kajastatavate kinnisvarainvesteeringute vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglase väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või vara kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (raha genereeriv üksus). Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kahjumi vähendamisena.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse kontserni enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 639 EUR.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostenud põhivaraga.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et kontsern saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

- Ehitised ja rajatised 1-5%
- Tootmiseseadmed 8-10%
- Muud masinad ja seadmed 10-20%
- Muu inventar ja IT seadmed 20-30%

Piiramata kasutuseaga objekte (maa, püsiva väärtusega kunstiteosed, muuseumieksponaadid ja raamatud) ei amortiseerita. Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus (miinus müügikulutused) või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

Immateriaalse põhivara amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Kui immateriaalse vara kasuliku eluiga ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, eeldatakse, et kasulik eluiga on 10 aastat.

Kasulike eluigade vahemikud on immateriaalse põhivara gruppidele järgmised:

Firmaväärtus 10 aastat

Rendid

Kapitali- ja kasutusrendid

Kontsern kui rentnik

Kapitalirent võetakse arvele vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdiseväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid, mida kajastatakse nende õiglases väärtuses).

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või kontsernil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Sihtfinantseerimine

Põhivara sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ning sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Saadud põhivara sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Kui tagasimaksmisele kuuluv saadud sihtfinantseerimine väheneb proportsionaalselt möödunud ajaga, siis summad, mis ei kuulu tagastamisele, kajastatakse tuluna. Põhivara sihtfinantseerimine võetakse arvele saadud või saadava vara õiglases väärtuses. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse kasumiaruandes „Muu äritulu“ kirjel.

Tegevuse sihtfinantseerimine, kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ning sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Sihtfinantseerimine võetakse arvele saadud või saadava vara õiglasest väärtuses. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse kasumiaruandes „Muu äritulu“ kirjel.

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Maksustamine

Ettevõtte tulumaks

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Kuni 31.12.2018 oli dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummalt.

Alates 01.01.2018 muutus tulumaksuseadus, mille kohaselt saavad ettevõtted kasutada regulaarselt makstavatele dividendidele soodusmaksumäära 14%. 14% soodusmaksumäära saab kasutada alates 01.01.2019 makstavatele dividendidele, millest kolmandikule eelmisel majandusaastal makstud dividendidest osale rakendub soodusmaksumäär 14% ning ületatavale makstavale dividendide osale rakendub maksumäär 20%. 14% soodusmaksumäära saab kasutada viimase kolme aasta keskmise väljamakstud dividendi summa ulatuses. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse:

- emaettevõtte ja emaettevõtte osanikud;
- juhatuse liikmed ja nendega seotud ettevõtted;
- juhatuse liikmete pere liikmed ja nendega seotud ettevõtted.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Sularaha kassas	2 402	3 667
Arvelduskontod	6 727	677 193
Kokku raha	9 129	680 860

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	463 951	463 951	0	
Ostjatelt laekumata arved	463 951	463 951	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	6 400	6 400	0	5
Muud nõuded	666 457	196 031	470 426	
Laenunõuded	470 556	130	470 426	
Intressinõuded	10 535	10 535	0	
Viitlaekumised	185 366	185 366	0	
Ettemaksed	54 894	54 894	0	
Tulevaste perioodide kulud	54 894	54 894	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 191 702	721 276	470 426	

	31.12.2019	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	398 609	398 609	0	
Ostjatelt laekumata arved	398 609	398 609	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	10 664	10 664	0	5
Muud nõuded	463 038	191 865	271 173	
Laenunõuded	271 173	0	271 173	
Intressinõuded	8 638	8 638	0	
Viitlaekumised	183 227	183 227	0	
Ettemaksed	41 975	41 975	0	
Tulevaste perioodide kulud	41 975	41 975	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	914 286	643 113	271 173	

Nõuded ostjate vastu sisaldavad nõudeid seotud osapoolte vastu summas 583 eurot (31.detsember 2019: 785 eurot), vt. lisa 25.

Intressinõuded sisaldavad intressinõudeid seotud osapoolte vastu 10 488 eurot (31.12.2019: 8 603 eurot), vt. lisa 25.

Laenunõuded sisaldavad nõudeid seotud osapoolte vastu summas 413 768 (31.12.2019:

162 157)eurot, vt lisa 25.

Laenunõuete alusvaluutaks on euro, intressimääradeks 0,5% - 3% ja tagasimaksetähtajad kuni 31.12.2025 a.

Viitlaekumiste all summas 185 366 eurot on kajastatud 2020.a eest PRIA-lt laekumata keskkonna otsetoetused.

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Valmistoodang	712 360	710 831
Põllumajanduslik toodang: kartul ja köögivilid	712 360	710 831
Kokku varud	712 360	710 831

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2020		31.12.2019	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	0	35 625	0	22 500
Käibemaks	6 400	74 850	10 664	91 399
Üksikisiku tulumaks	0	25 645	0	23 935
Erisoodustuse tulumaks	0	1 078	0	465
Sotsiaalmaks	0	42 223	0	38 145
Kohustuslik kogumispension	0	1 897	0	1 480
Töötuskindlustusmaksed	0	2 834	0	2 542
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	6 400	184 152	10 664	180 466

Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2019	31.12.2020
10788035	Lahepõllu OÜ	Eesti	põllumajandussaaduste tootmine	100	100
10981849	OÜ Nissi Põld	Eesti	põllumajandussaaduste tootmine	100	100
10383700	PÜ Variku Põld	Eesti	põllumajandussaaduste tootmine	100	100
10038340	Piirsalu Põllumajanduse OÜ	Eesti	põllumajandussaaduste tootmine	100	100

Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Soetusmaksumuse meetod		
		Kokku
	Maa	
31.12.2018		
Soetusmaksumus	2 683 230	2 683 230
Jääkmaksumus	2 683 230	2 683 230
Ostud ja parendused	2 083 154	2 083 154
Ümberliigitamised	-1 928 578	-1 928 578
31.12.2019		
Soetusmaksumus	2 837 806	2 837 806
Jääkmaksumus	2 837 806	2 837 806
Ostud ja parendused	1 849 871	1 849 871
31.12.2020		
Soetusmaksumus	4 687 677	4 687 677
Jääkmaksumus	4 687 677	4 687 677

	2020	2019
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	167 010	124 177
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	5 212	6 750

Lisa 8 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

	Maa	Ehitised	Muud masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Ettemaksed	Kokku
31.12.2018						
Soetusmaksumus	3 462 244	10 377 176	5 603 488	528 887	2 379 520	22 351 315
Akumuleeritud kulum	0	-2 002 004	-3 232 050	-242 886	0	-5 476 940
Jääkmaksumus	3 462 244	8 375 172	2 371 438	286 001	2 379 520	16 874 375
Ostud ja parendused	624 867	1 050 536	289 130	104 037	0	2 068 570
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost	624 867	0			0	624 867
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		1 050 536			0	1 050 536
Muud ostud ja parendused			289 130	104 037	0	393 167
Amortisatsioonikulu	0	-351 370	-407 902	-53 557	0	-812 829
Müügid (jääkmaksumuses)	-3 000	0	0	0	0	-3 000
Ümberliigitamised	1 745 172	1 431 379	1 131 547	0	-2 379 520	1 928 578
Ümberliigitamised ettemaksetest	-183 406	1 431 379	1 131 547	0	-2 379 520	0
Ümberliigitamised kinnisvarainvesteeringutega	1 928 578	0	0	0	0	1 928 578
31.12.2019						
Soetusmaksumus	5 829 283	12 859 091	7 024 165	632 924	0	26 345 463
Akumuleeritud kulum	0	-2 353 374	-3 639 952	-296 443	0	-6 289 769
Jääkmaksumus	5 829 283	10 505 717	3 384 213	336 481	0	20 055 694
Ostud ja parendused	759 753	682 389	38 782	80 524	25 100	1 586 548
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost	759 753	0			0	759 753
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		682 389			0	682 389
Muud ostud ja parendused			38 782	80 524	25 100	144 406
Amortisatsioonikulu	0	-398 597	-434 652	-54 178	0	-887 427
31.12.2020						
Soetusmaksumus	6 589 036	13 541 480	7 062 947	713 448	25 100	27 932 011
Akumuleeritud kulum	0	-2 751 971	-4 074 604	-350 621	0	-7 177 196
Jääkmaksumus	6 589 036	10 789 509	2 988 343	362 827	25 100	20 754 815

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2020	2019
--	------	------

Maa	0	21 000
Masinad ja seadmed	6 500	0
Muud masinad ja seadmed	6 500	0
Kokku	6 500	21 000

Lisa 9 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad			Kokku
	Mets	Vili	
31.12.2018	0		0
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	0		0
31.12.2019	0		0
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	195 065		195 065
31.12.2020	195 065		195 065
Põhivarad			Kokku
	Mets	Vili	
31.12.2018	0		0
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	0		0
31.12.2019	0		0
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	240 721		240 721
31.12.2020	240 721		240 721

Soetusmaksumuse meetod

Käibevarad			Kokku
	Mets	Vili	
31.12.2018		106 370	106 370
Soetused		316 732	316 732
Müügid		-271 818	-271 818
31.12.2019		151 284	151 284
Soetused		278 258	278 258
Müügid		-281 512	-281 512
31.12.2020		148 030	148 030

Metsamaterjali hindamine õiglasele väärtusele on tehtud metsamajandamiskavade alusel, kus on kasutatud RMK poolt avalikustatud 2020.a keskmiste hindade tabelit. Konservatiivsuse säilitamiseks on vähendatud raieküpse metsa hinda 20% ja kasvava metsa puhul veel 20%,

kuna kasvav mets on pikaajaline investeering. Keskmise hinna arvutamisel on raidmete hinnaks arvestatud 0 eurot.

Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Kokku	
	Firmaväärtus	
31.12.2018		
Soetusmaksumus	132 633	132 633
Akumuleeritud kulum	-58 578	-58 578
Jääkmaksumus	74 055	74 055
Amortisatsioonikulu	-13 263	-13 263
31.12.2019		
Soetusmaksumus	132 633	132 633
Akumuleeritud kulum	-71 841	-71 841
Jääkmaksumus	60 792	60 792
Amortisatsioonikulu	-13 263	-13 263
31.12.2020		
Soetusmaksumus	132 633	132 633
Akumuleeritud kulum	-85 104	-85 104
Jääkmaksumus	47 529	47 529

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Firmaväärtuse kasulik eluiga on 10 aastat.

Lisa 11 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Masinad	421 501	98 233	323 268	0	1,25-1,59%	euro	2024
Kapitalirendikohustised kokku	421 501	98 233	323 268	0			

	31.12.2019	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Masinad	570 452	148 950	421 502	0	1,25-1,59%	euro	2025
Kapitalirendikohustised kokku	570 452	148 950	421 502	0			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2020	31.12.2019
Masinad ja seadmed	1 537 896	1 698 411
Kokku	1 537 896	1 698 411

Kontsern on võtnud kapitalirendile põllutöömasinaid ja tootmisliini.

Lisa 12 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2020	2019
Kasutusrendikulu	64 994	67 733

Kontsern on võtnud kasutusrendile 2 põllutöömasinat ning 4 sõiduauto.

Kõikide kasutusrendilepingute alusvaluutaks on euro. Lepingud ei sea piiranguid kontserni dividendi- ega finantseerimispoliitikale.

Rendile võetud vara ei ole edasi antud allrendile.

Lisa 13 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2020	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Laen seotud osapoolelt	185 551	185 551			3%	euro	2021
Lühiajalised laenud kokku	185 551	185 551					
Pikaajalised laenud							
Pikaajaline pangalaen	6 172 023	916 543	1 430 326	3 825 154	1,87-2,0%+euribor	euro	2029
Pikaajalised laenud kokku	6 172 023	916 543	1 430 326	3 825 154			
Kapitalirendikohustised kokku	421 501	98 233	323 268	0			
Laenukohustised kokku	6 779 075	1 200 327	1 753 594	3 825 154			

	31.12.2019	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Laen seotud osapoolelt	165 551	165 551			3%	euro	2020
Lühiajalised laenud kokku	165 551	165 551					
Pikaajalised laenud							
Pikaajaline pangalaen	5 348 107	741 592	2 037 300	2 569 215	1,7-1,98%+euribor	euro	2027
Pikaajalised laenud kokku	5 348 107	741 592	2 037 300	2 569 215			
Kapitalirendikohustised kokku	570 452	148 950	421 502	0			
Laenukohustised kokku	6 084 110	1 056 093	2 458 802	2 569 215			

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus		
	31.12.2020	31.12.2019
Maa	8 594 675	7 820 375
Masinad ja seadmed	958 675	958 675
Kokku	9 553 350	8 779 050

Tagatiseks panditud varade bilansilise maksumusena on kajastatud tagatislepingute väärtused, kuna antud varade bilansilise väärtuse eraldamine põhivarast on keeruline.

Lisa 14 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	399 178	399 178	
Võlad töövõtjatele	68 875	68 875	
Maksuvõlad	184 152	184 152	5
Muud võlad	6 177	6 177	
Intressivõlad	4 196	4 196	
Muud viitvõlad	1 981	1 981	
Kokku võlad ja ettemaksed	658 382	658 382	
	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	256 493	256 493	
Võlad töövõtjatele	55 331	55 331	
Maksuvõlad	180 466	180 466	5
Muud võlad	5 539	5 539	
Intressivõlad	2 808	2 808	
Muud viitvõlad	2 731	2 731	
Kokku võlad ja ettemaksed	497 829	497 829	

Võlad tarnijatele sisaldavad võlgu seotud osapoolte vastu summas 222 607 (31.12.2019: 152 452) eurot, vt. lisa 25.

Lisa 15 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	15 564 972	14 334 410
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	3 861 611	3 556 552
Kokku tingimuslikud kohustised	19 426 583	17 890 962

Lisa 16 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

Varad soetusmaksumuses

	31.12.2018	Laekunud	Kajastatud kasumiaruandes	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2019
	Kohustised				Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks					
Ehitiste rekonstrueerimine	1 719 854	263 738	-1 142 132	263 738	841 460
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	1 719 854	263 738	-1 142 132	263 738	841 460
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Otsetoetused	0	655 962	-655 962	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	655 962	-655 962	0	0
Kokku sihtfinantseerimine	1 719 854	919 700	-1 798 094	263 738	841 460
	31.12.2019	Laekunud	Kajastatud kasumiaruandes	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2020
	Kohustised				Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks					
Ehitiste rekonstrueerimine	841 460	390 131	-205 795	390 131	1 025 796
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	841 460	390 131	-205 795	390 131	1 025 796
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Otsetoetused	0	793 260	-793 260	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	793 260	-793 260	0	0
Kokku sihtfinantseerimine	841 460	1 183 391	-999 055	390 131	1 025 796

Põhivarade soetuseks saadud sihtfinantseerimisel on tingimuslik kohustus kasutada toetusega soetatud põhivara sihtotstarbeliselt viis aastat peale toetuse viimase osa laekumist.

Toetused on laekunud PRIA-lt investeringuteks 390 131 eurot, tegevuskulude katteks 283 738 eurot ning Elering AS-lt toetus taastuvast energiaallikast 61 223 eurot.

Lisa 17 Osakapital

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Osakapital	89 713	89 713
Osade arv (tk)	1	1
Kontserni emaettevõtte osakapital seisuga 31.12.2020 koosneb 1 osast nimiväärtusega 89 713 eurot, mille eest on täielikult tasutud.		

Lisa 18 Müügitulu

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes			
Müük Euroopa Liidu riikidele			
Eesti	4 693 400	4 815 280	
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	420 327	1 409 103	
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	5 113 727	6 224 383	
Kokku müügitulu	5 113 727	6 224 383	
Müügitulu tegevusalade lõikes			
Töötlemata kartuli ja köögivilja müük	1 446 004	2 028 803	
Töödeldud kartuli müük	1 527 776	1 998 527	
Töödeldud köögivilja müük	1 044 842	1 139 890	
Teravilja müük	877 597	905 828	
Metsamaterjali müük	10 000	27 158	
Kinnisvara üürileandmine	167 010	124 177	7
Elektrienergia müük	40 498	0	
Kokku müügitulu	5 113 727	6 224 383	

Lisa 19 Muud äritulud

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Kasum materiaalsete põhivarade müügist	6 500	73 999	
Tulu sihtfinantseerimisest	999 055	1 798 094	16
Kokku muud äritulud	1 005 555	1 872 093	

Lisa 20 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(eurodes)

	2020	2019
Tooraine ja materjal	689 205	815 450
Energia	337 290	435 019
Elektrienergia	139 838	179 899
Kütus	197 452	255 120
Seemned , väetised, taimekaitsevahendid	1 081 183	1 323 847
Muud	195 400	225 740
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	2 303 078	2 800 056

Lisa 21 Tööjõukulud

(eurodes)

	2020	2019
Palgakulu	739 704	591 553
Sotsiaalmaksud	253 852	206 033
Kokku tööjõukulud	993 556	797 586
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	57	51
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	55	49
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	2	2

Lisa 22 Intressikulud

(eurodes)

	2020	2019
Intressikulu laenudelt	120 107	88 459
Intressikulu kapitalirendilt	9 808	8 630
Kokku intressikulud	129 915	97 089

Lisa 23 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2020	2019
Intressitulu hoiustelt	47	35
Intressitulu laenudelt	6 280	4 174
Swap'i arveldamise kulu	0	-57 079
Washout	0	-22 337
Kokku muud finantstulud ja -kulud	6 327	-75 207

Lisa 24 Tulumaks

(eurodes)

Tulumaksukulu komponendid	2020		2019	
	Maksustatav summa	Tulumaks	Maksustatav summa	Tulumaks
Väljakuulutatud dividendid	408 500	79 645	373 300	81 697
Eesti	408 500	79 645	373 300	81 697
Kokku	408 500	79 645	373 300	81 697

Lisa 25 Seotud osapooled

(eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Frivil Invest OÜ
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Eesti

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2020		31.12.2019	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Emaettevõtja	0	292 862	0	220 187
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	424 838	119 491	171 545	98 600

Laenud

2020	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	Saadud intressid	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	Makstud intressid	Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Emaettevõtja									
Emafirma	0	0	0	20 000	0	3 380	3%	euro	2021
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad									
Seotud firmad	252 712	971	6 311	0	0	31	3%	euro	2022

2019	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	Saadud intressid	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	Makstud intressid	Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Emaettevõtja									
Emafirma	0	91 176	0	164 000	0	717	3%	euro	2020
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad									
Seotud firmad	79 570	24 143	2 620	0	9 150	34	3%	euro	2021

Kaupade ja teenuste ostud ja müügid

	2020		2019	
	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid
Emaettevõtja	76 704	0	76 704	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	58 846	3 749	51 681	3 602

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2020	2019
Arvestatud tasu	35 040	34 800

Lisa 26 Konsolideerimata bilanss

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Varad		
Käibevarad		
Raha	6 802	669 261
Nõuded ja ettemaksed	608 359	529 480
Varud	695 560	694 731
Bioloogilised varad	343 095	151 284
Kokku käibevarad	1 653 816	2 044 756
Põhivarad		
Finantsinvesteeringud	873 831	873 831
Nõuded ja ettemaksed	470 426	271 172
Kinnisvarainvesteeringud	4 541 460	2 691 589
Materiaalsed põhivarad	17 435 067	17 175 953
Bioloogilised varad	240 721	0
Kokku põhivarad	23 561 505	21 012 545
Kokku varad	25 215 321	23 057 301
Kohustised ja omakapital		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Laenukohustised	2 784 106	2 298 646
Võlad ja ettemaksed	877 564	647 147
Sihtfinantseerimine	144 259	144 431
Kokku lühiajalised kohustised	3 805 929	3 090 224
Pikaajalised kohustised		
Laenukohustised	5 578 748	5 028 017
Sihtfinantseerimine	289 205	433 291
Kokku pikaajalised kohustised	5 867 953	5 461 308
Kokku kohustised	9 673 882	8 551 532
Omakapital		
Osakapital nimiväärtuses	89 713	89 713
Ülekurss	6 982	6 982
Kohustuslik reservkapital	8 971	8 971
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	13 991 603	12 324 613
Aruandeaasta kasum (kahjum)	1 444 170	2 075 490
Kokku omakapital	15 541 439	14 505 769
Kokku kohustised ja omakapital	25 215 321	23 057 301

Lisa 27 Konsolideerimata kasumiaruanne (eurodes)

	2020	2019
Müügitulu	5 113 727	6 224 383
Muud äritulud	498 991	666 229
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	395 277	42 917
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-2 361 587	-2 874 273
Mitmesugused tegevuskulud	-169 347	-170 679
Tööjõukulud	-967 253	-768 512
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-837 422	-771 658
Kokku ärikasum (-kahjum)	1 672 386	2 348 407
Intressikulud	-154 898	-116 419
Muud finantstulud ja -kulud	6 327	-74 801
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	1 523 815	2 157 187
Tulumaks	-79 645	-81 697
Aruandeaasta kasum (kahjum)	1 444 170	2 075 490

Lisa 28 Konsolideerimata rahavoogude aruanne (eurodes)

	2020	2019
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (kahjum)	1 672 386	2 348 407
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	837 422	771 658
Muud korrigeerimised	-144 474	-400 676
Kokku korrigeerimised	692 948	370 982
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-39 380	185 714
Varude muutus	-192 639	-69 540
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	190 921	360 077
Makstud ettevõtte tulumaks	-66 520	-108 697
Kokku rahavood äritegevusest	2 257 716	3 086 943
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel	-1 092 186	-1 482 264
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivarade müügist	0	21 000
Tasutud kinnisvarainvesteeringute soetamisel	-1 849 870	-2 083 154
Laekumised sihtfinantseerimisest	215	0
Antud laenud	-263 452	-186 370
Antud laenude tagasimaksed	15 227	104 701
Laekunud intressid	35	1 553
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-3 190 031	-3 624 534
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	1 854 055	5 785 033
Saadud laenude tagasimaksed	-898 221	-4 875 753
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-148 950	-158 799
Makstud intressid	-128 528	-94 313
Makstud dividendid	-408 500	-373 300
Muud väljamaksed finantseerimistegevusest	0	-79 416
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	269 856	203 452
Kokku rahavood	-662 459	-334 139
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	669 261	1 003 400
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-662 459	-334 139
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	6 802	669 261

Lisa 29 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

					Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2018	89 713	6 982	8 971	12 697 913	12 803 579
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	2 075 490	2 075 490
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	-373 300	-373 300
31.12.2019	89 713	6 982	8 971	14 400 103	14 505 769
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus					-872 000
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil					4 358 694
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2019					17 992 463
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	1 444 170	1 444 170
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	-408 500	-408 500
31.12.2020	89 713	6 982	8 971	15 435 773	15 541 439
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus					-872 000
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil					4 858 645
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2020					19 528 084

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 29.06.2021

Osaühing Laheotsa (registrikood: 10238435) 01.01.2020 - 31.12.2020 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
RISTO VILLERS	Juhatuse liige	29.06.2021

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Osaühing Laheotsa osanikule

Arvamus

Oleme auditeerinud Osaühing Laheotsa ja tema tütarettevõtjate (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31.12.2020 ning konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31.12.2020 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperдите eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamusel avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamusel eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Katrin Mugra

Vandeauditori number 482

Auditoribüroo Katrin Mugra OÜ

Auditoorettevõtja tegevusloa number 266

Ringtee 17, Rannamõisa küla, Harku vald, Harju maakond, 76906

30.06.2021

Audiitorite digitaalallkirjad

Osaühing Laheotsa (registrikood: 10238435) 01.01.2020 - 31.12.2020 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KATRIN MUGRA	Vandeaudiitor	29.06.2021

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2020
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	17 482 462
Aruandeaasta kasum (kahjum)	1 944 121
Kokku	19 426 583
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	19 426 583
Kokku	19 426 583

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Kartuli töötlemine ja säilitamine	10311	1527776	29.88%	Jah
Köögivilja- (sh kõrvitsaliste), juurvilja- ja mugulviljakasvatus, k.a seenekasvatus	01131	1446004	28.28%	Ei
Muu puu- ja köögivilja töötlemine ja säilitamine	10391	1044842	20.43%	Ei
Teravilja- (v.a riis) ja kaunviljakasvatus; õlitaimeseemnete kasvatus	01111	877597	17.16%	Ei
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	167010	3.27%	Ei
Elektrienergia tootmine	3511	40498	0.79%	Ei
Metsaraie	02201	10000	0.20%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6782523
Faks	+372 6782524
E-posti aadress	info@laheotsa.ee